

Skinner on autoclitics

Gunnar Salthé
HiØ

Autoclitics

- Autoclics er verbal atferd som gjør noe med andre deler av ens verbale atferd. De modifierer den virkningen de andre delene ellers ville hatt på lytteren.
- Autoclitics er del av den atferden de modifierer. Det er ikke verbal atferd som sier noe (i et metaspråk) om annen (ferdig ytret) verbal atferd (utsagn i et objektspråk).
  - Når noe er ferdig ytret, er ytringen en fysisk hendelse som kan taces eller mandes på normalt vis.

Virkingen på lytteren (pp. 357-362)

- Verbal atferd kan utløse betingede reflekser hos lytteren.
  - Det gjelder særlig lytterens emosjonelle reaksjoner
- Verbal atferd kan også styrke diskriminerende operanter.
  - At lytteren reagerer passende på det som sies.
  - Vi lærer å respondere riktig ved å motta instruksjoner som inneholder autoclics.
  - Betinget mand: *When the fire burns out, close the damper*
  - Betinget (discriminative) tact: *When the light is on, the door is unlocked*

Descriptive autoclitics

- Deskriptive autoclitics beskriver noe man sier. De gir tilleggsinformasjon om den kontrollerende situasjonen eller betingelser hos snakkeren som er viktig for å forstå den opprinnelige ytringen.
  - Grad av sikkerhet og tvil, datagrunnlaget for det som sies, hva slags type utsagn det er, emosjonelle forhold hos snakkeren, sier noe om en at-setning, sier noe med andre ord, gir eksempler, gjør oppmerksom på at man sier noe.

Læring av autoclitics

- Autoclitics innføres av lytterne fordi de er nyttige for språksamfunnet.
- Beskrivende autoclitic'er læres ved at tilhørerne spør for å forstå bedre. Etterhvert lærer vi at det er mer effektivt å føye det til uoppfordret.
- Når de er lært, kan de i sin tur brukes til å mande lytteratferd:
  - Man skaffer seg oppmerksomhet
  - Endrer lytterens reaksjoner
  - Få lytteren til å fortsette der en selv slapp

Qualifying Autoclitics

- Kvalifiserende autoclitic'er sier noe om forholdet mellom det tilhørende utsagnet og fakta.
- Man kan ikke stimuleres til å tace noe som ikke fins. *Negasjon* læres ved at lytterne sier nei til noe barnet gjør eller som de tror det er i ferd med å gjøre. Etterhvert lærer barnet å ytre forbudet selv og ender med også å benekte utsagn.
- Å påstå noe (*assertion*) læres som oppmuntring til å fortsette med noe. (Yes!) Etterhvert brukes det til å understreke at det som følger er en tact (eller en intraverbal av typen «Cæsar gikk over Rubicon»).

Kvantifiserende Autoclitics

- Kvantifiserende autoclitics brukes til å si noe om omfanget av en ytring: Hvor mange objekter gjelder utsagnet for: alle, noen eller ingen?
- Man kan bli stimulert til å tacte noe om en eller to hester, men ikke noe om alle hester. Skinner foreslår derfor at «Alle svaner er hvite» betyr «*Man kan alltid si at svaner er hvite*».
  - Man sier ikke noe direkte om svanene, men om ytringen «svaner er hvite».
  - Chomsky foreslår: X is white is true, for each swan X («Svaner er hvite» er like generell som «Alle svaner er hvite») Men har Skinner tatt med sannhetsbegrepet? (Se pp. 453-456)
  - Hvis lytterne i et språksamfunn lærer å skille mellom sanne og usanne påstander, har de et fortinn.
- «Noen» betyr tilsvarende: «Noen ganger kan man si»

Grammatikk

- Språket består av tegn (de Saussure). Det er ikke det materielle tegnet som er viktig, men forskjellene. Språkopplæring er opplæring i å differensiere.
- Noen av tegnene er ord, andre er grammatiske former. Noen språk bøyer verb i tid, andre føyer til tiden med et ord for før, nå, framover, osv.
- Mye grammatikk er derfor helt vanlig tacting, men noe grammatikk fungerer også som autoclitics (p 332). Man kan nemlig ikke ordne noe før det fins, og siden utsagn er sekvenser av tegn må de ordnes.
- Siden logiske konnektiver er definert ved en sannhetstabell fungerer resultatet som komplekse tacts.

Chomsky om relasjonelle autoclitics

- Chomsky: *Furiously sleep ideas green colorless* og *friendly young dogs seem harmless* har lik struktur, men bare den siste setningen er en engelsk setning?
- Her er ordklassene delvis ulike. Hva med «Rasende søvnige ideer grønnnes fargeløst»? Da har vi lik struktur.
- Men Skinner skiller ikke på verb og substantiver. Alt er stimuli.
  - Fysikk og logikk trenger heller ikke et slikt skille
- Vil arter som skiller mellom fysiske objekter og bevegelser ha en utviklingsmessig fordel?
  - I så fall kan Chomsky ha rett i at det er trekk ved språk som er universelle (at setninger = subjekt & predikat). Hjelper det da å lære nevrologi for å forklare språklig atferd?

Sannhet og universelle betingelsessetninger

- P 424: Det vitenskaplige konstruerte utsagnet *All mice are mammals* kan ikke omskrives til *Allways if you can say 'mice' you can say 'mammals'* for ingen har observert alle eksempler på at man sier *mice*. Løsningen er at *mouse* og *mammal* defineres, og så lages det en enveis substitusjonsregel vha disse definisjonene.
- Vitenskaplig verbal atferd bekreftes som om de konstruerte utsagnene var en kompleks tact, eller ved telling.
- Når det er umulig, ved at de stemmer med andre konstruerte utsagn.

- Noe grammatikk er descriptive autoclitics (imperativ, spørreform, indikativ versus konjunktiv). Annen grammatikk har ordningsfunksjon:
- *Relasjonelle autoclitics*: Genitivsendinger, genitiv med preposisjon, fast oppbygning av setninger, predikasjon med copula, punktuering, mm. forteller hvilke ord som hører sammen.
- Grunnen til relasjonelle autoclitics er at språksamfunnet dermed kan forsterke større funksjonelle enheter.
- Dessuten kan nye kombinasjoner konstrueres etter behov når mønsteret er innøvd.
- Når man blir stimulert av komplekse situasjoner, vil mange ulike responser bli stimulert samtidig. De blir nå alle integrert i en ytring. (Jfr multikausalitet.)

- *Manipulative autoclitics* kan ikke føres tilbake til spesielle stimuli. De kombinerer de primære verbale responsene (som er ord eller små innlærte sekvenser av ord) for å oppfylle språklige konvensjoner slik at resultatet blir akseptert av lytterne eller, når stimulering er kompleks: for at lytterens reaksjoner skal passe til den stimuleringen snakkeren utsettes for.
  - Pronomener, konjunksjoner, mange preposisjoner, og småord som hvis, utrops- og spørretegn, spørreord, ol.
  - Stimuli utløser eller styrker tacter eller mander. Så snart setninger påbegynnes, kan de i sin tur vekke til live intraverbale eller andre verbale responser. Det hele kombineres vha et rammeverk av autoclitics.
  - Til slutt kan snakkeren sitte igjen med ubrukte responser eller utelatelser som må fylles igjen.